

469

Z Á K O N

z 28. októbra 2003

**o označeniach pôvodu výrobkov a zemepisných označeniach výrobkov
a o zmene a doplnení niektorých zákonov**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

**PRVÁ ČASŤ
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA**

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon upravuje podmienky získania práva na ochranu označenia pôvodu výrobku alebo zemepisného označenia výrobku a podmienky ochrany tohto práva.

§ 2

Vymedzenie základných pojmov

- (1) Na účely tohto zákona sa rozumie
- označením pôvodu výrobku názov určitého miesta, oblasti alebo vo výnimočných prípadoch krajiny používaný na označenie výrobku pochádzajúceho z tohto miesta, oblasti alebo krajiny, ak kvalita alebo vlastnosti tohto výrobku sú výlučne alebo podstatne dané zemepisným prostredím s jeho charakteristickými prírodnými a ľudskými faktormi a výroba, spracovanie a príprava tohto výrobku sa uskutočňuje výlučne vo vymedzenom mieste, oblasti alebo krajine,
 - zemepisným označením výrobku názov určitého miesta, oblasti alebo vo výnimočných prípadoch krajiny používaný na označenie výrobku pochádzajúceho z tohto miesta, oblasti alebo krajiny, ak má tento výrobok špecifickú kvalitu, povesť alebo charakteristické vlastnosti, ktoré môžu byť pripísané tomuto miestu, oblasti alebo krajine, a výroba, spracovanie alebo príprava tohto výrobku sa uskutočňuje vo vymedzenom zemepisnom mieste, oblasti alebo krajine,
 - výrobkom akákoľvek hnutelná vec vyrobená, vyťažaná alebo inak získaná bez ohľadu na stupeň jej spracovania, ktorá je určená spotrebiteľovi,
 - druhovým názvom výrobku všeobecný názov výrobku, ktorý sa stal bežným názvom tohto výrobku napriek tomu, že sa vzťahuje na určité miesto, oblasť alebo krajinu, kde bol tento výrobok pôvodne vyrobený alebo uvedený na trh,

- držiteľom osvedčenia o zápise označenia pôvodu výrobku alebo zápise zemepisného označenia výrobku ten, na koho je v registri označení pôvodu a zemepisných označení označenie pôvodu výrobku alebo zemepisné označenie výrobku zapísané,
- užívateľom zapísaného označenia pôvodu výrobku alebo zapísaného zemepisného označenia výrobku člen združenia alebo zväzu výrobcov alebo spracovateľov, ktorý zapísané označenie pôvodu výrobku alebo zapísané zemepisné označenie výrobku používa na výrobkoch, na ktoré sa vzťahuje zápis,
- pravou delokalizačnou doložkou zemepisný údaj, ktorý vymedzuje územie, odkiaľ výrobok pochádza.

(2) Za označenia pôvodu výrobkov sa považujú aj tradičné zemepisné alebo nezemepisné označenia poľnohospodárskych výrobkov alebo potravín pochádzajúcich z vymedzeného miesta, oblasti alebo krajiny, ak tieto poľnohospodárske výrobky alebo potraviny spĺňajú ostatné podmienky podľa tohto zákona.

§ 3

Označenie pôvodu výrobku (ďalej len „označenie pôvodu“) a zemepisné označenie výrobku (ďalej len „zemepisné označenie“), ktoré spĺňa podmienky ochrany podľa tohto zákona a súvisiacich predpisov,¹⁾ sa zapisuje do registra označení pôvodu a zemepisných označení (ďalej len „register“), ktorý vedie Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“).

§ 4

Výluky zo zápisu do registra

Ako označenie pôvodu alebo ako zemepisné označenie sa do registra nezapíše

- označenie, ktorého doslovné znenie síce pravdivo označuje názov miesta, oblasti alebo krajiny (ďalej len „územie“), z ktorej výrobok pochádza, napriek tomu je však spôsobilé vyvolať vo verejnosti mylnú domnienku o skutočnom pôvode výrobku,
- označenie, ktoré je druhovým názvom výrobku, aj keď výrobok pochádza z vymedzeného územia,
- označenie zhodné s názvom odrody rastliny alebo plemena zvierat, ktoré by v dôsledku zápisu mohli vo verejnosti vyvolať mylnú domnienku o skutočnom pôvode výrobku,
- označenie pre rovnaký alebo podobný výrobok, ktoré

¹⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov.

je zhodné alebo zameniteľné s už zapísaným označením pôvodu, zemepisným označením, ochrannou známkou alebo nezapísanou všeobecne známou známkou,

- e) označenie zhodné alebo zameniteľné so zapísanou všeobecne známou známkou, ak by použitie tohto označenia na akýchkoľvek výrobkoch poukazovalo na spojitosť medzi takto označenými výrobkami a majiteľom zapísanej všeobecne známej známky a záujmy majiteľa zapísanej všeobecne známej známky by mohli byť týmto použitím poškodené.

§ 5

Zápis rovnakých názvov území pre víno alebo liehoviny

Do registra môžu byť pri zachovaní zásad poctivého obchodného styku zapísané dve alebo viaceré označenia pôvodu alebo zemepisné označenia na víno alebo liehoviny, ktoré obsahujú rovnako písané alebo rovnako znejúce názvy území, ak osoba, ktorá podľa § 14 podala prihlášku označenia pôvodu alebo zemepisného označenia, použitím pravej delokalizačnej doložky zabezpečí taký spôsob používania týchto označení, ktorý nie je spôsobilý vo verejnosti vyvolať mylnú domnienku o skutočnom pôvode výrobku.

DRUHÁ ČASŤ OZNAČENIA PÔVODU

Práva a povinnosti vyplývajúce zo zápisu

§ 6

(1) Zapísané označenie pôvodu je oprávnený používať držiteľ osvedčenia o zápise označenia pôvodu výrobku (ďalej len „držiteľ osvedčenia o zápise“) a užívateľ zapísaného označenia pôvodu výrobku (ďalej len „užívateľ“).

(2) Držiteľ osvedčenia o zápise má právo zakázať užívateľovi používanie označenia pôvodu, ak užívateľ označuje výrobok zapísaným označením pôvodu a tento výrobok nemá vlastnosti alebo kvalitatívne znaky dané príslušným zemepisným prostredím [§ 15 ods. 1 písm. d)] alebo nespĺňa požiadavky určené špecifikáciou poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny.

(3) Držiteľ osvedčenia o zápise alebo užívateľ môže na výrobku uviesť, že ide o zapísané označenie pôvodu.

(4) Na zapísané označenie pôvodu nemôže byť licenčnou zmluvou poskytnutý súhlas na jeho používanie.

(5) K zapísanému označeniu pôvodu nemôže byť zriadené záložné právo.

(6) Zapísané označenie pôvodu nemôže byť predmetom prevodu.

§ 7

(1) Zapísané označenie pôvodu je chránené proti akémukoľvek

- a) priamemu alebo nepriamemu obchodnému použí-

vaniu na výrobkoch, na ktoré sa toto označenie nevzťahuje, ak sú tieto výrobky rovnaké alebo podobné s výrobkom, ktorý je zapísaný pod týmto označením pôvodu, alebo ak takéto použitie ťaží z dobrej povesti zapísaného označenia pôvodu,

- b) zneužívaniu, napodobňovaniu alebo vyvolávaniu mylnej domnienky o pôvode výrobku, aj keď je uvedený jeho skutočný pôvod alebo aj keď je zapísané označenie pôvodu uvedené v preklade alebo sprevádzané výrazom ako napríklad „druh“, „typ“, „štýl“, „vyrobený na spôsob“, „imitácia“, „podobný“ alebo iným podobným výrazom,
- c) inému klamlivému alebo zavádzajúcemu údaju o pôvode, povahe alebo podstatných vlastnostiach výrobku na jeho vnútornom alebo vonkajšom obale, reklamných materiáloch alebo dokumentoch týkajúcich sa daného výrobku a použitiu prepravných obalov spôsobitých vyvolať mylnú domnienku o skutočnom pôvode výrobku,
- d) inému konaniu, ktoré by mohlo vyvolať vo verejnosti mylnú domnienku o skutočnom pôvode výrobku.

(2) Zapísané označenie pôvodu sa nemôže považovať za druhový názov výrobku. Ak je súčasťou samotného zapísaného označenia pôvodu aj všeobecný názov výrobku, ktorý je jeho druhovým názvom, použitie tohto názvu nie je porušením odseku 1 písm. a) alebo písm. b).

§ 8

(1) Právo na ochranu zapísaného označenia pôvodu vzniká dňom jeho zápisu do registra.

(2) Doba trvania práva na ochranu zapísaného označenia pôvodu nie je časovo obmedzená.

§ 9

(1) Každý sa môže domáhať, aby bolo zakázané používať zapísané označenie pôvodu na rovnaké alebo podobné výrobky, ktoré nespĺňajú podmienky na jeho používanie, a aby takéto výrobky boli stiahnuté z trhu.

(2) V prípade neoprávneného zásahu do práv chránených týmto zákonom alebo ohrozenia týchto práv môže držiteľ osvedčenia o zápise žiadať, aby mu ten, kto uvádza alebo chce uviesť na trh rovnaký alebo podobný výrobok, predložil údaje o tom, odkiaľ pochádza výrobok, na ktorom je zapísané označenie pôvodu použité, a o okolnostiach jeho uvedenia na trh.

(3) V prípade neoprávneného zásahu do práv chránených týmto zákonom alebo ohrozenia týchto práv sa môže držiteľ osvedčenia o zápise domáhať, aby neoprávnený zásah či ohrozovanie jeho práva bolo zakázané a aby následky neoprávneného zásahu boli odstránené. Právo na náhradu škody tým nie je dotknuté. Ak bola týmto zásahom spôsobená nemajetková ujma, poškodený má právo na primerané zadostučinenie, ktorým môže byť aj peňažné plnenie.

Prejednávanie sporov

§ 10

(1) Spory o práva podľa tohto zákona prejednávajú a rozhodujú sudy, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Držiteľ osvedčenia o zápise môže navrhnúť, aby súd nariadil, že výrobky, ktorých prostredníctvom dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu práv chránených týmto zákonom, budú

- a) stiahnuté z trhu,
- b) zabezpečené iným spôsobom zamedzujúcim ďalšie porušovanie alebo ohrozovanie práva,
- c) zničené vhodným spôsobom na náklady porušovateľa práva, ak nie je dostupné primeranejšie riešenie; súd zničenie nenariadi, ak výrobky, ktorých prostredníctvom priamo dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu práv chránených týmto zákonom, nie sú vo vlastníctve osoby, proti ktorej návrh smeruje.

(3) Súd neprizná právo na predloženie údajov o tom, odkiaľ pochádza výrobok, na ktorom je zapísané označenie pôvodu použité, a o okolnostiach jeho uvedenia na trh (§ 9 ods. 2), ak by závažnosť ohrozenia alebo porušenia práva bola neprimeraná závažnosti následkov vyplývajúcich zo splnenia takto uloženej povinnosti.

§ 11

(1) Držiteľ osvedčenia o zápise môže navrhnúť, aby súd pri ochrane práv podľa tohto zákona uložil predbežným opatrením²⁾ obsahovo rovnaké povinnosti ako v rozhodnutí vo veci samej v prípade, ak mu akékoľvek oneskorenie môže spôsobiť ťažko napravitelnú majetkovú či nemajetkovú ujmu.

(2) Rozhodnutím o predbežnom opatrení môže byť navrhovateľovi uložená povinnosť zložiť peňažnú záruku v primeranej výške do úschovy na súde alebo podmieniť nadobudnutie účinnosti rozhodnutia splnením uloženej povinnosti. Pri rozhodovaní o výške peňažnej záruky súd prihliadne na rozsah majetkovej alebo nemajetkovej ujmy, ktorá môže vzniknúť odporcovi, ako aj na majetkové možnosti navrhovateľa s tým, že uloženie povinnosti zložiť peňažnú záruku nesmie byť podstatnou prekážkou uplatnenia práva.

(3) Odporca môže navrhnúť, aby súd rozhodol o vydaní peňažnej záruky ako náhrady majetkovej alebo nemajetkovej ujmy v peniazoch spôsobenej priamo vykonaním predbežného opatrenia nariadeného bez primeraného dôvodu.

(4) Súd peňažnú záruku vydá, ak v lehote šiestich mesiacov od zistenia vzniku ujmy podľa odseku 3 nedôjde k uplatneniu náhrady, zadosťučinenia na súde alebo k dohode účastníkov o použití peňažnej záruky.

**TRETIA ČASŤ
ZEMEPISNÉ OZNAČENIA**

§ 12

Zemepisné označenie

Pre práva a povinnosti vyplývajúce zo zápisu, prejednávanie sporov a konanie pred úradom sa obdobne použijú ustanovenia týkajúce sa označenia pôvodu.

**ŠTVRTÁ ČASŤ
KONANIE PRED ÚRADOM**

§ 13

(1) Ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie pred úradom podľa tohto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.³⁾

(2) Na konanie pred úradom podľa tohto zákona sa nevzťahujú ustanovenia o prerušení konania, o čestnom vyhlásení, o lehotách na rozhodnutie a o opatreniach proti nečinnosti podľa všeobecných predpisov o správnom konaní.³⁾

Prihláška označenia pôvodu

§ 14

(1) Prihlášku označenia pôvodu (ďalej len „prihláška“) môže podať združenie alebo zväz výrobcov alebo spracovateľov s právnou subjektivitou bez ohľadu na právnu formu alebo zloženie (ďalej len „združenie“)⁴⁾ pre výrobok vyrobený, spracovaný a pripravený na vymedzenom území. Fyzická osoba alebo právnická osoba môže samostatne podať prihlášku, iba ak v čase podania prihlášky ako jediná výrobok vyrába, spracováva a pripravuje na vymedzenom území (ďalej len „prihlasovateľ“).

(2) Ďalší subjekt má právo byť prijatý za člena združenia, za ktoré sa podľa tohto zákona považuje aj fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá podala prihlášku podľa odseku 1 samostatne, ak vyrába, spracováva a pripravuje na vymedzenom území výrobok s kvalitou alebo vlastnosťami zodpovedajúcimi podmienkam ustanoveným pre už zapísané označenie pôvodu a spĺňa podmienky členstva v združení, ktoré nesmú byť diskriminačné, ani v rozpore s pravidlami hospodárskej súťaže. Združenie je povinné vydať členom na základe žiadosti osvedčenie o členstve.

(3) Prihláška musí obsahovať

- a) žiadosť o zápis označenia pôvodu do registra s výslovným prejavom vôle prihlasovateľa, že žiada o zápis označenia pôvodu,
- b) priezvisko, meno, adresu trvalého pobytu a štátnu príslušnosť prihlasovateľa; ak je prihlasovateľom

²⁾ § 74 až 77 a § 102 Občianskeho súdneho poriadku.

³⁾ Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení zákona č. 215/2002 Z. z.

⁴⁾ Napríklad § 20f až 20j Občianskeho zákonníka, zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov, § 69 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

- právnická osoba, jej obchodné meno alebo názov a sídlo,
- c) vymedzenie výrobku alebo, ak ide o poľnohospodársky výrobok alebo potravinu, ich špecifikáciu odsúhlasenú Ministerstvom pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“),
- d) názov a sídlo prevádzky alebo prevádzok, v ktorých sa výrobok na vymedzenom území vyrába, spracováva a pripravuje,
- e) priezvisko, meno a adresu miesta podnikania oprávneného zástupcu prihlasovateľa, ak nie je totožná s adresou trvalého pobytu, alebo adresu trvalého pobytu, alebo obchodné meno alebo názov a sídlo oprávneného zástupcu prihlasovateľa, ako aj plnomocenstvo, ak je prihlasovateľ zastúpený alebo musí byť zastúpený⁵⁾ (§ 37 ods. 2),
- f) podpis prihlasovateľa alebo osoby oprávnenej konať v jeho mene.

(4) Prihláške sa prideli spisová značka, vyznačí sa dátum doručenia prihlášky a prihlasovateľovi sa vydá potvrdenie o podaní prihlášky.

§ 15

- (1) Vymedzenie výrobku musí obsahovať
- a) názov výrobku vrátane znenia označenia pôvodu,
- b) zemepisné vymedzenie územia, na ktorom sa uskutočňuje výroba, spracovanie a príprava výrobku,
- c) doklad potvrdzujúci, že výrobok pochádza z vymedzeného územia,
- d) opis vlastností alebo kvalitatívnych znakov výrobku, ktoré sú dané príslušným zemepisným prostredím.

(2) Prihlasovateľ, ktorý nemá na území Slovenskej republiky bydlisko alebo sídlo a má označenie pôvodu chránené podľa práva platného v krajine pôvodu výrobku, môže nahradiť údaje podľa odseku 1 písm. c) osvedčením o ochrane označenia pôvodu podľa práva platného v tejto krajine.

§ 16

Špecifikácia poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny musí obsahovať

- a) názov poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny vrátane znenia označenia pôvodu,
- b) opis poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny vrátane prípadnej suroviny a opis ich základných fyzikálnych, chemických, mikrobiologických alebo zmyslami vnímateľných vlastností,
- c) zemepisné vymedzenie územia, na ktorom sa uskutočňuje výroba, spracovanie a príprava poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny; pri potravinách alebo poľnohospodárskych výrobkoch podľa § 2 ods. 2 údaje osvedčujúce, že ide o takéto výrobky alebo potraviny,
- d) doklad potvrdzujúci, že poľnohospodársky výrobok alebo potravina pochádza z vymedzeného územia,
- e) opis spôsobu získania poľnohospodárskeho výrob-

ku alebo potraviny, prípadne opis originálnych a nemenných miestnych spôsobov jeho získania,

- f) údaje potvrdzujúce súvislosť medzi kvalitou alebo vlastnosťami poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny a zemepisným prostredím podľa § 2 ods. 1 písm. a).

§ 17

Konanie o prihláške

(1) Úrad preskúma, či

- a) označenie pôvodu uvedené v prihláške spĺňa podmienky zápisu do registra,
- b) prihláška obsahuje náležitosti podľa § 14 až 16,
- c) je prihlasovateľ zastúpený oprávneným zástupcom⁵⁾ (§ 37 ods. 2).

(2) Úrad vyzve prihlasovateľa, aby nedostatky zistené podľa odseku 1 písm. b) a c) odstránil v určenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako dva mesiace. Ak prihlasovateľ nedostatky neodstráni, úrad konanie zastaví. Na tento následok musí byť prihlasovateľ vo výzve upozornený.

(3) Úrad prihlášku zamietne, ak je označenie pôvodu vylúčené zo zápisu podľa § 4 alebo nespĺňa podmienky zápisu do registra. Pred zamietnutím prihlášky úrad umožní prihlasovateľovi vyjadriť sa o zistených dôvodoch, na ktorých základe sa má prihláška zamietnuť.

§ 18

Zápis označenia pôvodu

(1) Úrad zapíše označenie pôvodu do registra, ak spĺňa podmienky zápisu do registra a prihláška obsahuje náležitosti podľa tohto zákona. Úrad vydá prihlasovateľovi osvedčenie o zápise označenia pôvodu do registra a zápis oznámi vo Vestníku Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky (ďalej len „vestník“).

(2) Kópiu osvedčenia o zápise označenia pôvodu do registra pre poľnohospodársky výrobok alebo potravinu zašle úrad ministerstvu.

§ 19

Zápis zmien vymedzenia výrobku a špecifikácie poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny

Prihlasovateľ alebo držiteľ osvedčenia o zápise môže podať žiadosť o zmenu vymedzenia výrobku alebo špecifikácie poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny, najmä pri zohľadnení vývoja v oblasti vedecko-technických poznatkov alebo z dôvodu nového zemepisného vymedzenia územia.

⁵⁾ § 40 zákona č. 237/1991 Zb. o patentových zástupcoch v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 90/1993 Z. z.

§ 20

Kontrola

(1) Orgánmi, ktoré vykonávajú kontrolu špecifikácie poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny (§ 16), sú v rozsahu svojej pôsobnosti orgány alebo organizácie akreditované na certifikáciu výrobkov a poverené ministerstvom na zabezpečovanie kontroly poľnohospodárskych výrobkov alebo potravín¹⁾ (ďalej len „kontrolný orgán“).

(2) K žiadosti o zmenu špecifikácie poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny alebo k návrhu na zrušenie zápisu označenia pôvodu pre poľnohospodársky výrobok alebo potravinu je prihlasovateľ alebo držiteľ osvedčenia o zápise, alebo navrhovateľ zrušenia zápisu označenia pôvodu (ďalej len „navrhovateľ“) povinný predložiť súhlas ministerstva.

(3) Každý môže žiadať kontrolné orgány o vydanie dokladu alebo iného dokumentu dôležitého na uplatnenie alebo obranu jeho práva.

(4) Výsledky kontroly alebo posúdenia, ktorú vykonal zahraničný orgán, úrad v konaní zohľadní na základe medzinárodnej zmluvy alebo na základe vzájomnosti.

Zrušenie zápisu označenia pôvodu

§ 21

(1) Úrad zruší zápis označenia pôvodu, ak na základe návrhu dotknutej osoby, kontrolného orgánu alebo z vlastného podnetu zistí, že

- a) označenie pôvodu bolo zapísané do registra v rozpore s podmienkami na jeho zápis,
- b) podmienky určené na zápis označenia pôvodu do registra odpadli,
- c) výrobok, pre ktorý je označenie pôvodu zapísané, nemá vlastnosti alebo kvalitatívne znaky dané príslušným zemepisným prostredím [§ 15 ods. 1 písm. d)] alebo nespĺňa podľa kontrolného orgánu požiadavky určené špecifikáciou poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny a tie neboli splnené ani dodatočne v lehote určenej úradom.

(2) Zápis označenia pôvodu podľa odseku 1 písm. c) sa nezruší, ak sa na trhu nachádza výrobok, ktorý má vlastnosti alebo kvalitatívne znaky dané príslušným zemepisným prostredím [§ 15 ods. 1 písm. d)] alebo spĺňa požiadavky určené špecifikáciou poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny.

§ 22

(1) Pri zrušení zápisu označenia pôvodu podľa § 21 ods. 1 písm. a) platí, že k zápisu označenia pôvodu do registra nedošlo.

(2) Pri zrušení zápisu označenia pôvodu podľa § 21 ods. 1 písm. b) a c) sa zápis označenia pôvodu zrušuje ku dňu podania návrhu na zrušenie zápisu označenia pôvodu.

(3) Rozhodnutie o zrušení zápisu označenia pôvodu úrad zapíše do registra a oznámi vo vestníku. Kópiu rozhodnutia o zrušení zápisu označenia pôvodu pre poľnohospodársky výrobok alebo potravinu zašle úrad ministerstvu.

§ 23

(1) Ak návrh na zrušenie zápisu označenia pôvodu (ďalej len „návrh na zrušenie“) dostatočne nepreukazuje dôvody na zrušenie zápisu označenia pôvodu podľa § 21 ods. 1, úrad vyzve navrhovateľa, aby návrh doplnil, prípadne zistené chyby v určenej lehote odstránil. Ak navrhovateľ v určenej lehote návrh nedoplní alebo zistené chyby neodstráni, úrad konanie o návrhu na zrušenie zastaví.

(2) Úrad doručí návrh na zrušenie držiteľovi osvedčenia o zápise a zároveň ho vyzve, aby sa o návrhu v určenej lehote vyjadril.

(3) Úrad rozhodne na základe obsahu spisu, ak sa držiteľ osvedčenia o zápise nevyjadrí v lehote určenej vo výzve.

(4) Ak držiteľ osvedčenia o zápise nie je zastúpený oprávneným zástupcom a nevyhoví výzve na predloženie plnomocenstva v určenej lehote, platí, že sa o návrhu na zrušenie nevyjadril.

(5) Úrad môže nariadiť ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci. Úrad určí dátum ústneho pojednávania a zároveň doručí navrhovateľovi vyjadrenie držiteľa osvedčenia o zápise o návrhu na zrušenie.

(6) Úrad môže pokračovať v konaní a rozhodnúť vo veci aj v prípade, ak sa riadne predvolaný účastník na ústnom pojednávaní nezúčastní.

(7) Rozšírenie alebo doplnenie návrhu na zrušenie nie je prípustné a úrad naň v rámci konania a rozhodovania vo veci neprihliada.

§ 24

Pokračovanie v konaní

(1) Na základe žiadosti účastníka konania o predĺženie úradom určenej lehoty na vykonanie úkonu, podanej pred uplynutím tejto lehoty, úrad môže lehotu predĺžiť.

(2) Účastník konania, ktorý zmeškal úradom určenú lehotu na vykonanie úkonu, môže požiadať úrad o pokračovanie v konaní a zároveň urobiť zmeškaný úkon najneskôr do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia úradu vydaného v dôsledku zmeškania lehoty.

(3) Úrad nevyhoví žiadosti podľa odseku 2 v prípade zmeškania lehoty na podanie tejto žiadosti a žiadosti o uvedenie do predošlého stavu (§ 25 ods. 1).

(4) Úrad nevyhoví žiadosti podľa odseku 2 v prípade zmeškania lehoty na vyjadrenie sa držiteľa osvedčenia o zápise o návrhu na zrušenie (§ 23 ods. 1).

(5) Úrad zamietne žiadosť o predĺženie lehoty alebo žiadosť o pokračovanie v konaní, ktorá nezodpovedá podmienkam podľa odseku 1 alebo odseku 2 alebo jej nemožno vyhovieť podľa odseku 3 alebo odseku 4; pred rozhodnutím o zamietnutí žiadosti úrad umožní žiadateľovi vyjadriť sa o zistených skutočnostiach, na ktorých základe sa má žiadosť zamietnuť.

(6) Ak úrad vyhovie žiadosti o pokračovanie v konaní, právne účinky rozhodnutia vydaného v dôsledku zmeškania lehoty zaniknú alebo nenastanú.

(7) Ak úrad nerozhodne o zamietnutí žiadosti podľa odseku 1 alebo odseku 2 do dvoch mesiacov od jej doručenia, platí, že žiadosti vyhovel.

§ 25

Uvedenie do predošlého stavu

(1) Účastník konania, ktorý bez vlastného zavinenia zmeškal zákonnú alebo úradom určenú lehotu na vykonanie úkonu, pričom následkom nevykonania tohto úkonu je zastavenie konania alebo strata iného práva, môže požiadať úrad o uvedenie do predošlého stavu a zároveň urobiť zmeškaný úkon do dvoch mesiacov od zániku prekážky, pre ktorú úkon nemohol vykonať, najneskôr však do 12 mesiacov od uplynutia zmeškanej lehoty.

(2) Účastník konania je povinný odôvodniť žiadosť podľa odseku 1 a uviesť skutočnosti, ktoré bránili vykonaniu úkonu. Na tvrdenia predložené po uplynutí ktorejkoľvek z lehôt podľa odseku 1 úrad pri rozhodovaní o žiadosti neprihliada.

(3) Úrad môže žiadateľa pri dôvodných pochybnostiach o pravdivosti odôvodnenia podľa odseku 2 vyzvať, aby svoje tvrdenia preukázal iným spôsobom.

(4) Úrad nevyhovie žiadosti o uvedenie do predošlého stavu v prípade zmeškania lehôt na

- a) vykonanie úkonov podľa odseku 1,
- b) vykonanie úkonov podľa § 24 ods. 2 alebo ods. 4,
- c) podanie rozkladu podľa § 27 ods. 1,
- d) podanie námietok podľa § 34 ods. 2.

(5) Úrad zamietne žiadosť o uvedenie do predošlého stavu, ktorá nezodpovedá podmienkam podľa odsekov 1 a 2 alebo jej nemožno vyhovieť podľa odseku 4, alebo ak žiadateľ nepreukáže svoje tvrdenia podľa odseku 3; pred rozhodnutím o zamietnutí žiadosti úrad umožní žiadateľovi vyjadriť sa o zistených skutočnostiach, na ktorých základe sa má žiadosť zamietnuť.

(6) Ak úrad vyhovie žiadosti o uvedenie do predošlého stavu, právne účinky rozhodnutia vydaného v dôsledku zmeškania lehoty zaniknú alebo nenastanú.

(7) Práva tretích osôb nadobudnuté na území Slovenskej republiky v dobrej viere od právoplatnosti rozhodnutia vydaného v dôsledku zmeškania lehoty do zániku právnych účinkov tohto rozhodnutia podľa odseku 6 zostávajú zachované.

§ 26

Podklady na rozhodnutie

(1) Účastník konania je povinný predložiť alebo navrhnúť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

(2) Úrad rozhoduje na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ktoré boli účastníkmi konania predložené alebo navrhnuté.

§ 27

Opravné prostriedky

(1) Proti rozhodnutiu úradu možno podať rozklad v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia; včas podaný rozklad má odkladný účinok.

(2) Podanie rozkladu nie je prípustné proti rozhodnutiu, ktorým bolo vyhovené žiadosti o pokračovanie v konaní alebo žiadosti o uvedenie do predošlého stavu.

§ 28

Sprístupnenie údajov

(1) Pred zápisom označenia pôvodu do registra je úrad oprávnený bez súhlasu prihlasovateľa oznámiť tretím osobám iba meno a priezvisko prihlasovateľa, znenie označenia pôvodu, číslo prihlášky a dátum jej podania.

(2) Po zápise označenia pôvodu do registra úrad umožní na základe žiadosti každému nahliadnuť do spisu týkajúceho sa prihlášky a zapísaného označenia pôvodu.

(3) Právo na nahliadnutie do spisu zahŕňa aj právo na vyhotovenie kópií na náklady žiadateľa.

(4) Z práva na nahliadnutie do spisu sú vylúčené časti, ktoré sú označené ako obchodné tajomstvo alebo iné informácie dôverného charakteru, ktorých sprístupnenie nie je nevyhnutné na zabezpečenie práva na informácie tretích osôb vrátane účastníkov konania.

§ 29

Register a vestník

- (1) Do registra sa zapisuje
- a) číslo prihlášky,
 - b) dátum podania prihlášky,
 - c) číslo zápisu označenia pôvodu,
 - d) dátum zápisu označenia pôvodu,
 - e) znenie označenia pôvodu,
 - f) názov výrobku, na ktorý sa označenie pôvodu vzťahuje,
 - g) zemepisné vymedzenie územia, na ktorom sa uskutočňuje výroba, spracovanie a príprava výrobku,
 - h) priezvisko, meno, adresa trvalého pobytu a štátna príslušnosť prihlasovateľa; ak je prihlasovateľom právnická osoba, jej obchodné meno alebo názov a sídlo,
 - i) priezvisko, meno a adresa miesta podnikania oprávneného zástupcu prihlasovateľa, ak nie je totožná s adresou trvalého pobytu, alebo adresa trvalého pobytu, alebo obchodné meno alebo názov a sídlo

- oprávneného zástupcu prihlasovateľa alebo oprávnenej osoby,
- j) názov a sídlo prevádzky alebo prevádzok, v ktorých sa na vymedzenom území vyrába, spracováva a pripravuje výrobok, na ktorý sa označenie pôvodu vzťahuje,
- k) opis vlastností alebo kvalitatívnych znakov výrobku, ktoré sú dané príslušným zemepisným prostredím, alebo opis poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny vrátane prípadnej suroviny a opis jeho základných fyzikálnych, chemických, mikrobiologických alebo zmyslami vnímateľných vlastností,
- l) zrušenie zápisu označenia pôvodu a
- m) ďalšie rozhodujúce údaje.

(2) Na základe žiadosti po overení predložených údajov úrad zapíše do registra zmeny, ku ktorým došlo po zápise označenia pôvodu do registra.

(3) Údaje zapísané v registri sa pokladajú za platné, kým nie je rozhodnutím príslušného orgánu určené inak.

(4) Zmenu údajov zapísaných v registri vyplývajúcu z právoplatného a vykonateľného rozhodnutia príslušného orgánu úrad po doručení rozhodnutia opatreného doložkou právoplatnosti bez zbytočného odkladu vyznačí v registri.

(5) Zápis údajov a skutočností vyplývajúcich zo zákona alebo z rozhodnutia príslušného orgánu podľa odseku 4 sa nepovažuje za rozhodnutie vydané v konaní podľa všeobecných predpisov o správnom konaní.³⁾

(6) Každý má právo na nahliadnutie do registra.

(7) Na základe žiadosti vydá úrad výpis z registra. Výpis z registra obsahuje údaje platné ku dňu jeho vyhotovenia.

(8) Úrad vydáva vestník, v ktorom oznamuje zápis označenia pôvodu do registra, jeho zrušenie a ďalšie rozhodujúce údaje týkajúce sa označenia pôvodu.

PIATA ČASŤ MEDZINÁRODNÁ OCHRANA

Medzinárodný zápis označenia pôvodu

§ 30

(1) Osoby, ktoré majú na území Slovenskej republiky trvalý pobyt alebo sídlo, môžu požiadať prostredníctvom úradu o medzinárodný zápis označenia pôvodu podľa medzinárodného dohovoru.⁶⁾

(2) Žiadateľ o medzinárodný zápis označenia pôvodu je povinný za úkony podľa odseku 1 zaplatiť poplatky ustanovené podľa medzinárodného dohovoru.⁶⁾ Výšku poplatkov ustanovených týmto dohovorom oznámi úrad vo vestníku.

§ 31

(1) Medzinárodný zápis označenia pôvodu má tie isté účinky ako zápis označenia pôvodu do registra úradom.

(2) Medzinárodne zapísané označenie pôvodu, ktorému je odmietnutá ochrana v Slovenskej republike, sa posudzuje tak, akoby v Slovenskej republike nebolo zapísané.

Ochrana označení pôvodu a zemepisných označení podľa práva Európskej únie

§ 32

(1) Osoby podľa § 14, ktoré majú na území Slovenskej republiky trvalý pobyt alebo sídlo, môžu po odsúhlasení špecifikácie poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny ministerstvom prostredníctvom úradu požiadať o ochranu označenia pôvodu alebo zemepisného označenia pre poľnohospodárske výrobky alebo potraviny podľa nariadenia Rady (EHS),⁷⁾ ktoré sú vyrobené, spracované alebo pripravené v Slovenskej republike.

(2) Ak prihláška neobsahuje ustanovené náležitosti⁷⁾ alebo špecifikáciu poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny odsúhlasenú ministerstvom, úrad vyzve prihlasovateľa, aby v lehote dvoch mesiacov nedostatky odstránil.

(3) Úrad prihlášku postúpi Komisii⁸⁾ v lehote dvoch mesiacov odo dňa, keď bola riadna prihláška doručená úradu vrátane všetkých doplňujúcich dokladov vyžiadaných úradom. O tejto skutočnosti bude úrad informovať prihlasovateľa.

(4) O výsledku formálneho preskúmania prihlášky Komisiou úrad informuje prihlasovateľa bez zbytočného odkladu.

§ 33

Zmena špecifikácie poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny

Na podanie, overenie a postúpenie žiadosti o zmenu špecifikácie poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny podľa nariadenia Rady (EHS)⁷⁾ sa rovnako použije § 32.

⁶⁾ Lisabonská dohoda o ochrane označení pôvodu a ich medzinárodného zápisu z 31. októbra 1958 revidovaná v Štokholme 14. júla 1967 uverejnená vo vyhláske ministra zahraničných vecí č. 67/1975 Zb. v znení vyhlášky č. 79/1985 Zb.

⁷⁾ Nariadenie Rady (EHS) č. 2081/92 zo 14. júla 1992 o ochrane zemepisných označení a označení pôvodu poľnohospodárskych výrobkov a potravín.

⁸⁾ Čl. 211 až 219 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva.

Námietky

§ 34

(1) Osoby, ktoré majú na území Slovenskej republiky trvalý pobyt alebo sídlo, môžu na úrade podať riadne odôvodnené námietky proti zápisu označenia pôvodu alebo zemepisného označenia do registra chránených označení pôvodu a chránených zemepisných označení vedeného Komisiou alebo námietky proti zmene špecifikácie poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny k označeniu pôvodu alebo k zemepisnému označeniu (ďalej len „námietky“).

(2) Námietky sa podávajú najneskôr v lehote piatich mesiacov odo dňa, keď Komisia v Úradnom vestníku Európskej únie zverejnila identifikačné údaje prihlasovateľa, názov poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny, hlavné body prihlášky a odkazy na vnútroštátne právne predpisy týkajúce sa výroby, spracovania alebo prípravy poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny vrátane dôvodov odôvodňujúcich záver, že označenie pôvodu alebo zemepisné označenie spĺňa podmienky ochrany.

(3) Riadne odôvodnené námietky postúpi úrad Komisii na ďalšie konanie.

(4) Úrad odmietne postúpiť námietky Komisii, ak nie sú riadne odôvodnené a ak sú podané po lehote ustanovenej v odseku 2; o tejto skutočnosti musí byť osoba, ktorá námietky podala, informovaná.

§ 35

(1) Ak Komisia vyzve dotknuté strany na uzatvorenie dohody o námietkach, je za Slovenskú republiku príslušným na toto prerokovanie výbor zriadený ministerstvom. Pred uzatvorením dohody je výbor povinný vyžiadať si stanovisko toho, kto podal prihlášku podľa § 32, alebo toho, kto podal námietky proti zápisu takého označenia podľa § 34.

(2) Úrad je oprávnený žiadať, aby ten, kto podal prihlášku podľa § 32, alebo ten, kto podal námietky podľa § 34, obstaral na svoje náklady doklad alebo iný dokument kontrolného orgánu, ktorý je dôležitý na popretie alebo na uplatnenie námietok proti zápisu označenia pôvodu alebo zemepisného označenia do registra chránených označení pôvodu a chránených zemepisných označení vedeného Komisiou.

(3) Stanovisko Slovenskej republiky k výsledku rokovania o námietkach spolu so stanoviskom toho, kto podal prihlášku podľa § 32, a toho, kto podal námietky proti zápisu označenia pôvodu alebo zemepisného označenia podľa § 34, oznámi Komisii výbor prostredníctvom úradu.

(4) Rozhodnutie Komisie o námietkach úrad oznámi prihlasovateľovi podľa § 32 a tomu, kto podal námietky podľa § 34.

§ 36

(1) Zápis označenia pôvodu alebo zemepisného označenia do registra chránených označení pôvodu a chránených zemepisných označení vedeného Komisiou má v Slovenskej republike tie isté účinky ako zápis označenia pôvodu alebo zemepisného označenia do registra úradom.

(2) Ak Komisia zapiše alebo odmietne zapísať označenie pôvodu alebo zemepisné označenie do registra chránených označení pôvodu a chránených zemepisných označení, zápis do registra vedeného úradom stráca účinnosť.

(3) Kontrolné orgány, ktoré kontrolujú dodržiavanie špecifikácie poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny, ktorých označenie pôvodu alebo zemepisné označenie je zapísané do registra, vykonávajú činnosť podľa § 20 aj vo vzťahu k poľnohospodárskym výrobkom alebo potravinám pochádzajúcim z územia Slovenskej republiky, ktoré sú ako označenia pôvodu alebo zemepisné označenia zapísané do registra chránených označení pôvodu a chránených zemepisných označení vedeného Komisiou.

ŠIESTA ČASŤ**SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZRUŠOVACIE
USTANOVENIA**

§ 37

Spoločné ustanovenia

(1) Osoby, ktoré majú bydlisko alebo sídlo na území členského štátu medzinárodného dohovoru⁹⁾ alebo na území štátu, ktorý je členom Svetovej obchodnej organizácie,¹⁰⁾ majú rovnaké práva a povinnosti ako tuzemskí prihlasovatelia alebo oprávnené osoby; ak štát, v ktorom majú osoby bydlisko alebo sídlo, nie je členským štátom medzinárodného dohovoru alebo členom Svetovej obchodnej organizácie, práva a povinnosti podľa tohto zákona im možno priznať len za podmienky vzájomnosti.

(2) Osoby, ktoré nemajú na území Slovenskej republiky bydlisko alebo sídlo, musia byť v konaní o označeniach pôvodu alebo zemepisných označeniach zastúpené oprávneným zástupcom.⁵⁾

(3) Podanie na úrad možno urobiť iba v štátnom jazyku Slovenskej republiky.¹¹⁾

⁹⁾ Parížsky dohovor na ochranu priemyslového vlastníctva z 20. marca 188 revidovaný v Bruseli 14. decembra 1900, vo Washingtone 2. júna 1911, v Haagu 6. novembra 1925, v Londýne 2. júna 1934, v Lisabone 31. októbra 1958 a v Štokholme 14. júla 1967 uverejnený vo vyhláske ministra zahraničných vecí č. 64/1975 Zb. v znení vyhlášky č. 81/1985 Zb.

¹⁰⁾ Dohoda o založení Svetovej obchodnej organizácie uverejnená oznámením Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 152/2000 Z. z.

¹¹⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

§ 38

Prechodné ustanovenia

(1) Konania o prihláškach označení pôvodu výrobkov, ktoré neboli právoplatne skončené pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa skončia podľa tohto zákona s tým, že prihlasovateľ je povinný na výzvu úradu v ním určenej lehote uviesť svoju prihlášku do súladu s požiadavkami, ktoré kladie tento zákon na prihlášku označenia pôvodu.

(2) Vzťahy z označení pôvodu výrobkov zapísaných do registra pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa riadia ustanoveniami tohto zákona. Vznik týchto vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa posudzujú podľa predpisov platných v čase ich vzniku.

(3) Na označenie pôvodu, ktorým bola pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona priznaná ochrana označení pôvodu podľa doterajších predpisov, sa vzťahuje ochrana označení pôvodu podľa tohto zákona, ak jeho zapísaný užívateľ alebo zapísaný užívateľka spĺňa podmienky zápisu podľa tohto zákona do dvoch rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Po márnom uplynutí tejto lehoty úrad takéto označenie pôvodu vymaže z registra.

§ 39

Zrušovacie ustanovenie

Zrušujú sa:

1. Zákon č. 159/1973 Zb. o ochrane označení pôvodu výrobkov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 90/1993 Z. z.
2. Vyhláška Úradu pre vynálezy a objavy č. 160/1973 Zb. o konaní vo veciach označení pôvodu výrobkov.

Čl. II

Zákon č. 634/1992 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 220/1996 Z. z., zákona č. 137/1998 Z. z., zákona č. 310/1999 Z. z., zákona č. 128/2002 Z. z., zákona č. 414/2002 Z. z. a zákona č. 529/2002 Z. z. sa dopĺňa takto:

§ 8 sa dopĺňa odsekom 6, ktorý znie:

„(6) Za klamanie spotrebiteľa sa považuje tiež ponuka alebo predaj výrobkov porušujúcich práva z označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov s výnimkou výrobkov podľa osobitného predpisu,^{9e)} ako

aj skladovanie takýchto výrobkov na účely ponuky alebo predaja.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 9e znie:

„9e) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov.“.

Čl. III

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 123/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 224/1996 Z. z., zákona č. 70/1997 Z. z., zákona č. 1/1998 Z. z., zákona č. 232/1999 Z. z., zákona č. 3/2000 Z. z., zákona č. 142/2000 Z. z., zákona č. 211/2000 Z. z., zákona č. 468/2000 Z. z., zákona č. 553/2001 Z. z., zákona č. 96/2002 Z. z., zákona č. 118/2002 Z. z., zákona č. 215/2002 Z. z., zákona č. 237/2002 Z. z., zákona č. 418/2002 Z. z., zákona č. 457/2002 Z. z., zákona č. 465/2002 Z. z., zákona č. 477/2002 Z. z., zákona č. 480/2002 Z. z. a zákona č. 245/2003 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

V sadzobníku správnych poplatkov položky 233 až 235 znejú:

„Položka 233

- a) Podanie prihlášky označenia pôvodu výrobku alebo zemepisného označenia výrobku 2 000 Sk
- b) Podanie žiadosti o
 1. zápis zmeny špecifikácie poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny, alebo vymedzenia výrobku 500 Sk
 2. zápis každého ďalšieho rozhodujúceho údajá do registra označení pôvodu alebo zemepisných označení 200 Sk

Položka 234

Návrh na zrušenie označenia pôvodu výrobku alebo zemepisného označenia výrobku 2 000 Sk

Položka 235

Podanie žiadosti o medzinárodný zápis označenia pôvodu výrobku alebo zemepisného označenia výrobku 1 000 Sk.“.

Čl. IV

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2003 okrem § 32 až 36, ktoré nadobudnú účinnosť dňom nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii.

Rudolf Schuster v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

470

**NARIADENIE VLÁDY
Slovenskej republiky**

z 5. novembra 2003,

**ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 159/2001 Z. z.
o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách
pri používaní pracovných prostriedkov**

Vláda Slovenskej republiky podľa § 16 ods. 1 písm. b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 330/1996 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení zákona č. 158/2001 Z. z. a podľa § 2 ods. 1 písm. e) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky nariaďuje:

Čl. I

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 159/2001 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov sa mení a dopĺňa takto:

1. Za § 8 sa vkladá § 8a, ktorý znie:

„§ 8a

Týmto nariadením sa transponujú právne akty Európskych spoločenstiev uvedené v prílohe č. 3.“

2. Za § 9 sa vkladajú § 9a a 9b, ktoré vrátane nadpisu znejú:

„§ 9a

Zamestnávateľ zabezpečí používanie pracovných prostriedkov pri dočasných prácach vo výške podľa prílohy č. 1 bodu 5 najneskôr do 19. júla 2006.

§ 9b

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 19/1991 Zb. o pracovnom uplatnení a hmotnom zabezpečení pracovníkov v baniectve dlhodobo nespôsobilých na doterajšiu prácu v znení zákona č. 235/1992 Zb.“.

3. Príloha č. 1 sa dopĺňa bodom 5, ktorý vrátane nadpisu znie:

„5. Podrobnosti o požiadavkách na používanie pracovného prostriedku pri dočasnej práci vo výške

5.1. Všeobecné zásady

- 5.1.1. Ak sa podľa osobitného predpisu³⁾ a § 3 ods. 1 a 2 tohto nariadenia dočasná práca vo výške nemôže vykonávať bezpečne a vo vhodných ergonomických podmienkach z vhodnej plochy, musia sa vybrať najvhodnejšie pracovné prostriedky na zaistenie a zachovanie bezpečných pracovných podmienok. Kolektívne ochranné opatrenia musia mať prednosť pred individuálnymi ochrannými opatreniami. Rozmery pracovných prostriedkov musia byť primerané charakteru práce, ktorá sa má vykonať, predpokladanému zaťaženiu a musia umožňovať bezpečný pohyb. Najvhodnejší prostriedok na prístup na dočasné pracoviská vo výške sa musí vybrať podľa frekvencie jeho používania, podľa výšky, ktorá sa má dosiahnuť, a podľa dĺžky používania. Vybraný prostriedok musí umožňovať evakuáciu v prípade bezprostredného nebezpečenstva. Pohyb prístupovými prostriedkami ktorýmkoľvek smerom z podláh, plošín alebo lávok nesmie viesť k vzniku nijakého ďalšieho rizika pádu.
- 5.1.2. Rebríky sa môžu používať ako pracovné stanovištia na prácu vo výške len za okolností, za ktorých vzhľadom na bod 5.1.1. nie je odôvodnené používanie iných, bezpečnejších pracovných prostriedkov z dôvodu nízkej miery rizika a krátkeho času používania, alebo takých charakteristík miesta, ktoré zamestnávateľ nemôže zmeniť.
- 5.1.3. Prístup na lane a polohovacia technika sa môžu používať len za okolností, keď z posúdenia rizika vyplýva, že daná práca sa môže vykonať, a keď nie je odôvodnené používanie iného, bezpečnejšieho pracovného prostriedku. Na základe posúdenia rizika a v závislosti najmä od dĺžky trvania práce a ergonomických obmedzení musí sa zabezpečiť sedačka s primeraným príslušenstvom.
- 5.1.4. V závislosti od typu pracovného prostriedku vybraného podľa bodov 5.1.2. a 5.1.3. sa musia určiť primerané opatrenia na minimalizovanie rizík pre zamestnancov používajúcich tieto prostriedky. Ak je to potrebné, musí sa zabezpečiť namontovanie ochranných zariadení, aby sa predišlo pádu z výšky. Ochranné zariadenia musia byť primerane usporiadané a dostatočne pevné, aby zabránili alebo

zastavili pád z výšky, a ak je to možné, aby vylúčili zranenie zamestnancov. Kolektívne ochranné zariadenie na predchádzanie pádom sa môže prerušiť len v miestach prístupu k rebríkom alebo ku schodišťam.

- 5.1.5. Ak si vykonanie špecifickej činnosti vyžaduje, aby sa dočasne odstránilo kolektívne ochranné zariadenie na predchádzanie pádom, musia sa prijať účinné náhradné bezpečnostné opatrenia. Činnosť sa nemôže vykonať, kým sa takéto opatrenia neprijmú. Ak sa daná činnosť úplne alebo dočasne dokončí, kolektívne ochranné zariadenie na predchádzanie pádom sa musí znova namontovať.
- 5.1.6. Dočasná práca vo výške sa môže vykonávať len vtedy, keď poveternostné podmienky neohrozujú bezpečnosť a zdravie zamestnancov.

5.2. Osobitné požiadavky na používanie rebríkov

- 5.2.1. Rebríky musia byť umiestnené tak, aby sa zabezpečila ich stabilita počas používania. Prenosné rebríky musia byť postavené na stabilnom, pevnom, nepohyblivom podklade primeranej veľkosti tak, aby priečky rebríka boli vodorovné.
Závesné rebríky musia byť pripevnené bezpečným spôsobom a s výnimkou lanových rebríkov tak, aby sa zamedzilo ich posunutiu a rozkolísaniu.
- 5.2.2. Počas používania prenosných rebríkov sa musí zamedziť pošmyknutiu pätiiek tým, že sa postrannice zaistia na ich dolných alebo horných koncoch, alebo v ich blízkosti akýmkoľvek protišmykovým prostriedkom alebo akýmkoľvek iným zabezpečením s rovnakým účinkom. Rebríky používané na prístup musia byť také dlhé, aby dostatočne presahovali prístupovú plošinu, ak sa neprijali iné opatrenia na zabezpečenie ich pevného zachytenia. Skladacie rebríky a výsuvné rebríky sa musia používať tak, aby sa zabránilo pohybu jednotlivých častí. Mobilné rebríky sa musia zabezpečiť proti pohybu skôr, ako na ne zamestnanec vystúpi.
- 5.2.3. Rebríky sa musia používať tak, aby zamestnanci mohli kedykoľvek bezpečne stáť a bezpečne sa držať. Ak sa má po rebríku nosiť náklad, nesmie to brániť bezpečnému pridržavaniu sa rukami.

5.3. Osobitné požiadavky na používanie lešenia

- 5.3.1. Ak nie je k dispozícii statický výpočet pre vybrané lešenie alebo ak tento výpočet neobsahuje zamýšľané konštrukčné úpravy, musia sa vypracovať výpočty pevnosti a stability, ak nie je lešenie zmontované v súlade so všeobecne uznávaným normovaným usporiadaním.
- 5.3.2. V závislosti od zložitosti zvoleného lešenia plán montáže, používania a demontáže, ktorý môže byť vo forme štandardného plánu doplneného o náležitosti súvisiace s osobitnými podrobnosťami tohto lešenia, musí vypracovať zodpovedná osoba.
- 5.3.3. Pošmyknutiu oporných častí lešenia sa musí predchádzať tým, že sa pripevnia k nosnej ploche alebo sa zabezpečia protišmykovým prostriedkom alebo akýmkoľvek iným prostriedkom s rovnakým účinkom a zaťažaná plocha musí mať dostatočnú nosnosť. Musí byť zabezpečená stabilita lešenia. Náhodnému pohybu pojazdného lešenia počas práce vo výške sa musí predchádzať vhodným zabezpečením.
- 5.3.4. Rozmery, tvar a usporiadanie podlahy lešenia musia byť primerané povahe práce, ktorá sa má vykonať, musia vyhovovať predpokladanému zaťaženiu a umožňovať bezpečnú prácu a pohyb. Podlahy lešenia sa musia montovať tak, aby sa ich časti pri bežnom používaní neposúvali. Medzi časťami podlahy a zvislým kolektívnym ochranným zariadením na zabránenie pádu nesmú byť nijaké nebezpečné medzery.
- 5.3.5. Ak určité časti lešenia nie sú pripravené na používanie, napríklad počas montáže, demontáže alebo úprav, musia sa zabezpečiť bezpečnostným označením podľa osobitného predpisu⁴⁾ a musia sa primerane fyzicky ohraničiť, aby sa zabránilo vstupu do nebezpečného priestoru.
- 5.3.6. Lešenie sa môže montovať, demontovať alebo podstatne upravovať len pod dohľadom zodpovednej osoby a túto činnosť môžu vykonávať len odborne spôsobilí zamestnanci, ktorí absolvovali primerané a špecializované školenie na predpokladané činnosti a so zreteľom na osobitné nebezpečenstvá podľa § 7 tohto nariadenia zamerané najmä na
 - a) pochopenie plánu na montáž, demontáž alebo úpravu daného lešenia,
 - b) bezpečnosť počas montáže, demontáže alebo úpravy daného lešenia,
 - c) opatrenia na predchádzanie riziku pádu osôb alebo predmetov,
 - d) bezpečnostné opatrenia v prípade zmeny poveternostných podmienok, ktoré by mohli nepriaznivo ovplyvniť bezpečnosť daného lešenia,
 - e) prípustné zaťaženie,
 - f) akékoľvek iné riziká vyplývajúce z činnosti pri montáži, demontáži alebo úprave lešenia.Zodpovedná osoba a zamestnanci, ktorých sa to týka, musia mať k dispozícii plán montáže a demontáže podľa bodu 5.3.2. vrátane ďalších pokynov, ktoré môže plán obsahovať.

⁴⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 444/2001 Z. z. o požiadavkách na používanie označenia, symbolov a signálov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

5.4. Osobitné požiadavky na používanie prístupu po lane a polohovacích techník

Používanie prístupu po lane a polohovacích techník musí byť v súlade s týmito podmienkami:

- a) systém sa musí skladať najmenej z dvoch samostatne ukotvených lán, pričom jedno slúži na výstup, zostup a podporu (pracovné lano) a druhé ako zabezpečovací prostriedok (bezpečnostné lano),
- b) zamestnanci musia dostať a používať vhodný bezpečnostný výstroj, ktorého prostredníctvom musia byť spojení s bezpečnostným lanom,
- c) pracovné lano musí byť vybavené bezpečnostnými prostriedkami na výstup a zostup a samouzamykacím systémom, aby sa predišlo pádu používateľa, ak by stratil kontrolu nad svojim pohybom; bezpečnostné lano musí byť vybavené pohyblivým zachytávacím systémom na predchádzanie pádom, ktorý sa prispôbuje pohybu používateľa,
- d) nástroje a ostatné príslušenstvo, ktoré má zamestnanec používať, musia byť pripevnené na bezpečnostný výstroj alebo sedadlo, alebo na iné vhodné prostriedky,
- e) práca musí byť vhodne naplánovaná a je potrebné zabezpečiť dozor, aby sa zamestnancovi mohla v prípade potreby poskytnúť okamžitá pomoc,
- f) zamestnanci, ktorých sa to týka, musia byť primerane odborne a preukázateľne vyškolení na predpokladané činnosti podľa § 7 tohto nariadenia, najmä na záchranné postupy.

Za výnimočných okolností, ak by so zreteľom na posúdenie rizík používanie druhého lana malo za následok, že práca by bola nebezpečnejšia, môže sa povoliť používanie jedného lana za predpokladu, že sa prijali vhodné opatrenia na zaistenie bezpečnosti v súlade s požiadavkami osobitných predpisov.“.

4. Za prílohu č. 2 sa vkladá príloha č. 3, ktorá vráta-
ne nadpisu znie:

**„Príloha č. 3
k nariadeniu vlády č. 159/2001 Z. z.**

ZOZNAM TRANSPONOVANÝCH PRÁVNÝCH AKTOV

Týmto nariadením vlády sa transponujú tieto právne akty Európskych spoločenstiev:

1. Smernica Rady 89/655/EHS z 30. novembra 1989 o minimálnych požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia pri používaní pracovných prostriedkov pracovníkmi pri práci (druhá samostatná smernica v zmysle článku 16 (1) smernice 89/391/EHS) v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/45/ES z 27. júna 2001.
2. Preklady týchto smerníc sa nachádzajú v Centrálnnej prekladateľskej jednotke sekcie Inštitút pre aproximáciu práva Úradu vlády Slovenskej republiky.“.

Čl. II

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. decembra 2003.

Mikuláš Dzurinda v. r.